

PAOLA PERETTI

Kiraz Ağacı

ile
Aramızdaki
Mesafe

20'DEN
FAZLA ÜLKEYE
AYNI ANDA

DEMO
T
TİMEL

KIRAZ AĞACI İLE ARAMIZDAKİ MESAFE

Yayın Yönetmeni	Savaş Özdemir
Yayın Koordinatörü	Tülay Öncü
Editör	Merve Okçu
Çeviri	Esmâ Fethiye Güçlü
Kapak Tasarım	Nick Stearn
İllustrasyon	Carolina Rabei
Kapak Uygulama	Erdi Demir
İç Tasarım	Nur Kayaalp

4. Baskı Ocak 2019

Uluslararası Seri No ISBN 978-605-08-2901-3

TİMAŞ YAYINLARI

Adres	Cağaloğlu, Alemdar Mah. Alay Köşkü Cd. No:5 Fatih/İstanbul
Telefon	(0212) 511 24 24
E-posta	bilgi@genctimas.com

Baskı ve Cilt	Çınar Matbaacılık
Sertifika No	12683
Adres	Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. No:34 Bağcılar / İstanbul
Tel	(0212) 628 96 00

GENÇ TİMAŞ YAYINLARI / 4529
T Gümüş Romanlar / 28
TİMAŞ Raf: 10+ Roman Öykü

KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINCILIK SERTİFİKA NO: 12364

© 2018 The Distance Between me and the Cherry Tree orijinal adıyla Bonnier Zaffre'nin alt markası Zaffre (Londra) tarafından yayımlanan bu eserin Türkçe hakları Kalem Ajans aracılığıyla Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne geçmiştir. Tanıtım amacıyla yapılacak alıntılar dışında hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

BİRİNCİ BÖLÜM

Yetmiş metre

1

Karanlık

Bütün çocuklar karanlıktan korkar.

Karanlık, içinde insanı yakalayıp sessizce yiyen canavarların olduğu, kapıları ve pencereleri olmayan bir odadır.

Ama ben sadece kendi karanlığımdan, yani gözlerimin içindeki karanlıktan korkuyorum.

Bunu ben uydurmadım. Ben uydurmuş olsaydım annem bana şeftalili ve kremalı çörekler almaz ve onları akşam yemeğinden önce yememe izin vermezdi. Her şey yolunda olsaydı, babam ne zaman arasa kötü haberler veren ev sahibi telefon ettiğinde banyoya saklanmazdı.

“Merak etme,” dedi annem akşam yemeğinden kalan bulaşıkları yıkarken. “Odana gidip oyun oyna ve hiçbir şeyi düşünme.”

Mutfağın kapısında biraz daha bekleyip düşünce gücümle annemin bana doğru dönmesini sağlamaya çalıştım, ama bu hiçbir zaman işe yaramıyordu. Ben de odama gelip kuyruğunun

ucu kıvrık olan, gri ve kahverengi kedim Ottimo Turcaret'e sarıldım. Birinin onu havaya kaldırması, halının üzerinde evirip çevirmesi ya da tuvalet fırçasıyla kovalaması onu rahatsız etmiyor. *O bir kedi*, diyor babam, *ve kediler fırsatçıdır*. Belki de bu, ilgi çekmeyi sevdikleri anlamına geliyordur. Benim için önemli olan tek şey, bir sorunum olduğunda ve sıcak, yumuşak bir şeye dokunmak istediğimde onun etrafta olması. Tıpkı şimdi olduğu gibi.

Bir şeylerin yolunda gitmediğini biliyorum. Dördüncü sınıfta olabilirim ama her şeyin farkındayım. Kuzenimin kız arkadaşı, benim üçüncü bir gözüm olduğunu söylüyor. O Hindistanlı ve alnının ortasına boyanmış bir nokta var. Üçüncü gözümün olduğunu düşünmesi hoşuma gidiyor ama sahip olduğum iki gözün iyi görmesi benim için yeterli olurdu.

Bazen içimden ağlamak geliyor. Şimdi de böyle hissediyorum. Ağlamak üzereyken genellikle gözlüğümün camları buğulanır. Hem kurusunlar hem de burnumdaki kızarıklık gitsin diye onları çıkarıyorum. Birinci sınıftan beri gözlük takarım. Gözümdeki bu pırıltılı sarı renkli gözlüğü geçen yıl aralık ayında almıştık ve onu gerçekten çok seviyorum. Gözlüğümü takıp aynanın karşısına geçiyorum.

Gözlüğüm olmadığı zaman, çok sıcak suyla duş alıyormuşum gibi her şeyi bulanık görüyorum. Gözümdeki sise benzeyen bulanıklığa Stargardt hastalığı deniyor. En azından annemle babam bana böyle söyledi. Onlar da bunu hastanede öğrenmiş olmalı.

Babamın internete bağlanabilen akıllı telefonunda Stargardt'ın yüzyıl önce yaşayan Alman bir göz doktoru olduğu yazıyor. Gözlerimin içinde olanları keşfeden kişi oymuş. Gözlerinde sis olan insanların her şeyin ve herkesin üzerinde siyah lekeler gördüğünü, bu siyah lekelerin zamanla daha da büyüyecek irileştiğini ve insanların iyi görebilmek için eşyalara gitgide daha fazla yaklaştıklarını da keşfetmiş. İnternetin söylediğine göre *bu hastalığa ortalama olarak on bin kişide bir rastlanıyor.* Annem bu insanların Tanrı'nın seçtiği özel insanlar olduğunu düşünüyor ama ben düşününce kendimi pek de şanslı hissetmiyorum.

2

Çok sevdiğim

(ama artık yapamadığım) şeyler

Aynadan üç adım uzaklaştığımda kendimi görebiliyorum. Ama bu mesafe gittikçe kısalıyor. Geçen yıl kendimi beş adım uzaktan görebiliyordum. Aynanın karşısında durup Ottimo Turcaret'in başını okşuyorum ve hazır buradayken saçlarımı düzeltiyorum. Şu sıralar saçlarımı örmek annemin çok hoşuna gidiyor. Onların dağınık olmasına dayanamıyor! Bu örgüleri öyle çok seviyor ki uyurken bile onları çözmeme izin vermiyor.

Babam kapıdan başını uzatarak bana pijamalarımı giyip dişlerimi fırçalamamı söyledi. Ona *tamam* dedim ama söylediklerini yapmadan önce her zamanki gibi pencerenin önünde biraz zaman geçiriyorum. Odamın penceresinden siyah gökyüzünün büyük bir kısmı gözüküyor. Bugünkü gibi sonbahar akşamlarında pencerenin önünde durup dışarı bakmak hoşuma gidiyor, çünkü böyle zamanlarda hava çok soğuk olmuyor ve Ay ile

Kutup Yıldızı pırıl pırıl parlıyor. Annem, Ay ve yıldızın İsa peygamberin kandili ve kibriti olduğunu söylüyor ama beni ilgilendiren tek şey onların bütün gece gökyüzünde olup olmadıklarını kontrol etmek.

Babam uyumadan önce odama gelip bana bir hikâye okur. Robin Hood'un hikâyesinin yarısına kadar geldik. Bu hikâyeyi okuyunca geceleri rüyalarım ormanlar ve oklar giriyor. Sonra genellikle annem gelir ve saçlarımı yanaklarımın yanına getirerek yastığın üzerinde düzelttikten sonra naneli dondurma kokan nefesiyle bana iyi geceler diler.

Ama bu akşam odama birlikte geldiler. İki de yatağımın bir tarafına oturdu. Biraz daha az gördüğümü fark ettikleri için önümüzdeki hafta beni doktora götürmeye karar verdiklerini söylediler. Okulu asmak hoşuma gitmiyor çünkü, (piramitlerin inşa edilmesi için ne kadar zaman gerektiği gibi) önemli konuları ve (4-C sınıfındaki Chiara ve Gianluca'nın gerçekten arkadaş olup olmadıkları gibi) dedikoduları kaçırıyorum. Yine de annemle babama bu konuda bir şey söylemedim. Onların odanın ışığını kapatıp dışarı çıkmasını bekledim. Sonra komodinin üzerindeki lambayı yakıp parmaklarımı yatağın başucundaki küçük rafta duran kitapların üzerinde gezdirdim ve kenarı kıvrılmış defteri aldım.

Onu yastığın üzerine koydum. Defterin kapağında bir etiket var. Üzerinde MAFALDA'NIN LİSTESİ yazıyor.

Bu defter benim günlüğüm. İlk sayfasında bir tarih var: 14
Aralık

Bu, üç yıl ve on bir gün önceki bir zamanı işaret ediyor.
Altında şöyle yazıyor:

*Çok sevdiğim
(ama artık yapamadığım) şeyler*

Çok uzun bir liste değil. Aslında sadece üç sayfa var ve birinci sayfanın başında şöyle yazıyor:

*Geceleri gökyüzündeki bütün yıldızları saymak
Bir denizaltını kullanmak
Pencerede ışıkları yakıp söndürerek iyi geceler dilemek*

Kırmızı alarm. Yine gözlüğümün camları buğulanıyor.

Büyükannem, pencerelerinde dantel perdeleri olan hemen karşımızdaki kırmızı boyalı evde oturuyordu. Artık orada bize hiç selam vermeyen ve dantel perdeleri değiştiren bir çift yaşıyor. Büyükannem, babamın annesiydi. Tıpkı babam ve benim gibi kıvrıcık ama beyaz saçları vardı. Yatmadan önce bana her zaman el fenerini kullanarak iyi geceler dilerdi. Işığı bir kez açıp kapatmak “Ben buradayım ve sana sesleniyorum,” demektir. İki kez açıp kapatmak “İyi geceler,” ve üç kez açıp kapatmak “Sana da,” anlamına gelirdi. Ama bu eskidendi. O zamanlar aynadan dokuz adım uzaklaştığımda kendimi görebiliyordum.

İkinci sayfayı kimseye, hatta Ottimo Turcaret’e bile göstermiyorum çünkü üzerinde yazılanlar gerçekten, ama gerçekten çok gizli. Aslında onları şifreli yazıyorum.

Üçüncü sayfada şunlar yazıyor:

Erkeklerle futbol oynamak

Aşağıdaki lavların içine düşüp ölmek için kaldırımda dengemi kaybetmeden yürüme oyunu oynamak

Buruşturulup top yapılmış kâğıtlarla basket oynamak

Okuldaki kiraz ağacına tırmanmak

İlkokula başladığım ilk günden beri okuldaki kiraz ağacına birçok kez tırmandım. O benim ağacım. Hiçbir çocuk benim kadar yükseğe tırmanamaz. Küçükken onun gövdesini okşar, ona sarılırdım... O benim arkadaşım.

Ottimo Turcaret'i de okuldaki kiraz ağacının üzerinde buldum. Çok korkmuştu. Tıpkı şimdi olduğu gibi gri ve kahverengiydi ama daha çirkindi. O kadar küçüktü ki onu eve önlüğümün cebinde getirebilmişim. Ve annemle babam yanımda minicik bir kedi olduğunu ancak onu cebimden çıkarıp mutfak masasının üzerine koyduğumda fark etmişti. O zamanlar adı Ottimo Turcaret değildi. Bir adı yoktu. Bir süre sonra bizimle yaşamaya ve gittiğim her yere, hatta okula bile arkamdan gelmeye başladı. Babam o günlerde bana en sevdiği kitabı, *Ağaca Tüneyen Baron*'u hediye etmişti ve geceleri uyumadan önce bana o kitabı okuyordu. Cosimo'yla böyle tanıştım. O, yaşça benden biraz daha büyük bir çocuktur. İnsanların peruk taktığı, sıkıcı ödevler yapmak ve mide bulandırıcı yemekler yemek zorunda olduğu bir dönemde yaşamıştı. Köpeğinin iki ismi vardı. Cosimo'nun yanındayken adı Ottimo Massimo'ydu ama

gerçek sahibi olan Viola'yla beraberken adı Ottimo Turcaret'ti. Bizimkisi bir kedi olsa da tam da Ottimo Turcaret gibi bir yüzü vardı ve bu yüzden biz de ona Ottimo Turcaret demeye karar verdik.

Kitaptaki en sevdiğim karakter Cosimo. Özgür olmak için bir ağaçta yaşamaya başlaması ve bir daha oradan hiç inmemesi çok hoşuma gidiyor. Ben onun kadar cesur olamazdım. Bir keresinde tuvalet kâğıdı kullanarak kiraz ağacının dalları arasında küçük bir ev inşa etmeye çalışmışım ama yağmur yağmaya başlayınca evin duvarları erimişti. Ağaçta yapmayı en çok sevdiğim şey, yanıma bir çizgi roman alarak ortadan ikiye ayrılıp iki tarafa doğru uzayan bir dalın üzerine oturarak onu okumaktı. O zamanlar gözlerim daha iyi görüyordu.

Birinci sınıftan beri her yıl gözlerimi yakan bir damla kullanarak bana bazı testler yapıyorlar. Doktorlarım bu testlere *rutin kontroller* diyor. Ama gelecek hafta uzman doktorlara yapacağımız ziyaretin biraz farklı olacağını biliyorum çünkü gözlerimin içindeki zayıf ışık hızla sönüyor. Ama çok hem de çok hızlı bir şekilde. Bunu bana göz doktorum söyledi. O, Doktor Stargardt gibi Alman değil ve hiçbir şey keşfetmedi ama bana her zaman tepesinde küçük, renkli silgiler olan kurşun kalemler hediye ediyor. Söylediğine göre bazılarının gözündeki ışık yaşlandıklarında bazılarının ise daha erken sönüyormuş. Benim ışığım ben küçükken tamamen sönecekmiş.

Karanlıkta kalacağımı söyledi.

Ama şimdi bunu düşünmek istemiyorum. Şimdi sadece ormanı ve Robin Hood'un oklarını düşünmek istiyorum.

Bu yüzden günlüğümü kapatıp ışığı söndürüyorum.

Cosimo, bana yardım edecek misin?

Senin her şeyi yapmaya gücün var ve sen iyi birisin. Bunu biliyorum, çünkü kitapta bir sürü belaya karıştığı halde bir hayduda hikâyeler okumuştun. Üstelik ölüme mahkûm edildiği güne kadar parmaklıkların arasından ona bu hikâyeleri okumaya devam ettin. Peki ya ben? Bana kim okuyacak? Karanlıkta kaldığımda ve annemle babam isteyken bana kim hikâyeye okuyacak?

Benim gibi ağaçların dostu olan sen bile bana yardım etmezsen bir daha seninle konuşmam. Hatta daha da kötüstü, seni bir daha aklıma bile getirmem. Bana yardım etmenin bir yolunu bulmalısın. Gizli de olabilir, bana söylemek zorunda değilsin; sadece bir yolunu bulman yeterli. Yoksa düşüncemle gücümle üzerinde durduğum dalları yok ederim ve sen de içinde timsahların bulunduğu lavların arasına, hatta yere düşersin. Ve bu da senin için çok daha kötü olur çünkü bir daha ağaçlardan hiç inmemeye yemin etmiştin.

Estella, hiçbir şeye ihtiyacımız olmadığını, her zaman kendi başımızın çaresine bakabileceğimizi söylüyor. Ama biliyor musun, ben biraz yardımın işime yarayacağını düşünüyorum.

Cosimo, bana söz verir misin? Bana yardım edecek misin?

3

Amazon Oyunu

Liste yapma fikrini bana üç yıl on bir gün önce okulumuzda temizlik görevlisi olan Estella vermişti. O zamanlar Romanya'dan yeni gelmişti.

Okulun bahçesindeki kiraz ağacına çıkmıştım. Zil çalıyordu ama ben aşağı inemiyordum.

“Sen aşağı inemiyor, değil mi?”

Gözlerimi kısıp sarı yapraklarla dolu bir dalı elimle kenara çekerek aşağı baktım. Okulda daha önce hiç görmediğim bir temizlik görevlisi kollarını kavuşturmuş, ağacın yanında duruyordu. Uzun boyluydu. Koyu renkli saçları vardı. Ve ne renk olduklarını tam olarak göremesem de bana kocaman ve simsiyah gibi gözüken gözleri beni korkutmuştu.

“Haji, sana yardım edeyim. Songa sınıfa gidersin.”

Yabancı olduğu belliydi. Hiç kıpırdamadan ağacın üzerinde duruyordum. Düşmekten çok korkuyordum.

“Ayağını buraya koy.” Korkunç gözlü temizlik görevlisi, bana biraz aşağıda, ağacın gövdesinden dışarı çıkmış bir dal parçasını işaret ediyordu. Üzerinde oturduğum dala sıkıca tutunmuştum. Bir ayağımı uzatmaya çalıştım ama o sırada kaydım ve ağacın kabuğu ağırlığımın etkisiyle yerinden sıyrıldı. Hemen az önceki yerime geri döndüm.

“İnemem.”

“Bütün hayat boyunca oğada mı kalacaksın?”

“Evet.”

“O zaman hojça kal.” Temizlik görevlisi okula doğru adım attığı sırada ayaklarının altında bir çıtırtı duyuldu ve yere eğilip yaprakların arasındaki kırmızı gözlüğü aldı.

“Peki bu ne? Bu senin mi?”

“O benim gözlüğüm. Buraya tırmanırken düştü. Ve şimdi de aşağı inemiyorum!”

“Ağlama. Ağlamaya hiç gerek yok.” Simsiyah gözleri olan kadın yeniden üzerinde oturduğum dalın altına geldi. “Biliyoğsun, ben de Romanya’dayken hep ağaca çıkardım. Yukarıda, yüksekte oynamayı severdim.”

Burnumu çekip ona nasıl oyunlar oynadığını sordum.

“Şey... Oyunu oynuyordum... Nasıl deniyor... Amazon. Amazon’un ne olduğunu biliyor musun?”

“Hayır. O ne?”

“Bir erkek gibi ata binen kadın savaşçı. O ağaçtan aşağı inmekten korkmas.”

“Demek ki, onun bir gözlüğe ihtiyacı yokmuş.”

“Hayır. O çok güçlü biri. Hiçbir şeyden korkmas. Mızrağını taşımak için göğsünün bir parçasını kesmiş.”

“Göğsünün bir parçasını mı kesmiş?”

“Evet, benim büyükannemin büyük büyük annesi Amazon ailesinden geliyor. Çok zaman önce.”

“Bu doğru değil.”

“Evet, doğru.”

Simsiyah gözleriyle beni korkutan kadın gömleğinin kollarını hızlıca kıvırdı ve ağaca tırmanmaya başladı. Üzerinde oturduğum dala sıkıca tutunuyordum. Benim durduğum yere kadar çıkıp bir ata biner gibi yanıma oturdu.

“Gördün mü? Amazon.”

“Peki ama şimdi aşağı nasıl ineceğiz?”

Gömleğinin cebinden gözlüğümü çıkarıp bana verdi. Onu hemen taktım. Toprak yüzünden kirlenmişti ve biraz da yamulmuştu ama artık daha iyi görüyordum.

“Şimdi beni takip et,” dedi iri gözlü temizlik görevlisi. Yakından canlı pembe renkli rujunu da görebiliyordum. Ağaca tırmandığı gibi hızlı bir şekilde aşağı inmeye başladı.

“Bekle!”

“Ne var?”

“Aşağı inmek istemiyorum.”

“Peki ama neden? Aşağı gel de ben de işimin başına döneyim!”

Ona zaman kaybettirdiğim için üzülmuştüm. Yukarı çıkıp bana gözlüğümü vererek iyilik yapmıştı ama aşağı inmek iste-

miyordum, çünkü önceki gün Doktor Olga bana gözlerimde bir sorun olduğunu söylemişti ve korkuyordum.

Orada kalmayı tercih ediyordum. Böylece başıma hiçbir şey gelmeyecekti.

Bunu ona da söyledim. Çok iyi görmediğimi ve durumun daha da kötüleşeceğini anlattım. Bir daha ağaca tırmanamaktan korktuğumu söyledim. İri gözlerini siyah göz kalemiyle boyamıştı.

“Artık yapamadığın şeyler için bir liste yap. Böylece hiçbir şeyi unutmadığından emin olursun.”

“Liste mi?”

“Evet. Liste. Ben de yıllar önce bir liste yapmıştım.”

“Sen de mi az görüyordun?”

“Hayır.”

“O halde neyin vardı?”

Kadın oflayarak ağaçtan inmeye devam etti. “Şu an olduğundan daha az sorunum vardı. Beni uğraştırıyorsun.”

Oturduğum yerden kalkarak yavaşça onu takip ettim. Söylediği şey yüzünden kendimi biraz kötü hissetmiştim ama aynı zamanda meraklanmıştım.

“Peki senin listende ne yazıyordu?”

“Aşağı in, sana göstereyim. Adın ne?”

“Mafalda. Seninki?”

“Estella.”

Estella, kiraz ağacının en alçak dalına gelince aşağı atladı ve bana doğru döndü. Ben de biraz daha aşağıdaki bir dala inip

atlayınca beni havada yakalayıp yere indirdi. Sonra da okulun kapısına doğru yürümeye başladı. Ama bunu yapmadan önce elini havaya kaldırıp bana seslendi. “Estella yalan söylemez. Sadece doğruyu söyler. Şimdi gidip Estella’nın listesini görelim.”

Artık okulda her gün Estella’yı görüyorum.

Saat sekize on kala okula geldiğimde onu kapıda beni beklerken buluyorum. Bana gizlice sesleniyor. Aslında pek de gizli sayılmaz çünkü onu herkes duyuyor. Parmaklarını ağzına götürerek sadece kendisinin nasıl yapıldığını bildiği ve kulakları sağır edecek kadar güçlü bir ısıklık çalıyor. Sesini çok uzaktan duyup yanına gidiyorum.

Ama önce durup kiraz ağacını selamlıyorum. Babamla birlikte her gün geçtiğimiz sokaktan bakınca onu uzaktan (ama sadece biraz uzaktan) görebiliyorum. Aslında karşımda gördüğüm şey renkli bir leke ama ben onun ağaç olduğunu, yani hayallerimdeki gibi iyi yürekli bir devin saçları olduğunu biliyorum. Büyükannem ağaçların içinde hep bir devin yaşadığını, bu devin ağacın ruhu olduğunu ve ağacın gövdesi kesildiğinde onun başka bir ağaca taşındığını söylerdi. Büyükannemin bahçesinde de bir kiraz ağacı vardı. Küçükken o ağaca tırmanırdım ve olgunlaşmış kirazları toplarken ona yardım ederdim. O zamanlar gözlüğe de ihtiyacım yoktu.

Ağaçtaki kirazlarla hemen tatlı yapardık. Ve bir de kış için reçel hazırlardık. Ama sonra büyükannemin kiraz ağacını kesmek zorunda kaldık, çünkü ağaç bitleri yüzünden hastalandı. Bence sadece yapraklarını kesmek yeterli olurdu çünkü biz okulda bitlenince saçlarımızı kesiyorlar, bizi öldürmüyorlar.

Ağacın gövdesi kesilince, içindeki devin okuldaki kiraz ağacında yaşamaya başladığına ve büyükannemi de yanında götürdüğüne karar verdim.

Ağacımı görebildiğim noktayla onun bulunduğu yer arasındaki mesafenin kaç adım olduğunu saymak eğlenceli olabilir. Böylece büyükanneme ne kadar yakın olduğumu da bilebilirim. Gözlerimi iyice kıstım. Tamam, işte orada! Palyaçoların peruklarına benzeyen kırmızı, sarı ve turuncu bir leke. Bulanık gözüküyor, ama orada. Yanında da mavi bir bulut gibi gözükən okul var. Hemen saymaya başladım: Bir, iki, üç...

“Hadi, Mafalda, böyle yürürsen geç kalacağız.” Babam elimden tutup beni hafifçe çekti.

“Baba, benim bir adımımın uzunluğu ne kadardır?”

“Hmm, bilmem ki... Aşağı yukarı, yarım metre kadardır çünkü yaşına göre boyun oldukça uzun.”

Saymaya devam ettim. Otuz adım saydıktan sonra Estella'nın ışığını duydum. Otuz beş, otuz altı... Kırk, elli, yüz... Okulun kapısına geldik. Estella yanımıza gelip babamı selamladı ve beni içeri aldı. Ağacın yanından geçerken yerden bir yaprak aldım. Nemliydi. Önü sarı, arkası kahverengiydi. Kusursuz bir şekli vardı ve toprak kokuyordu. Tıpkı büyükannemin yanında bahçivanlık yaptığım günlerde olduğu gibi. Onu cebime koydum.

Kiraz ağacını görebildiğim noktadan onun yanına gelene kadar yüz kırk adım atmıştım.

Yani, yetmiş metre.

